

Tuomasmessu

3/2016 tuomasmessu.fi

Kalevi Virtanen
Hahmotuksia ja
heijastuksia

Kathos-yhteisössä
asutaan yhdessä
ja jaetaan elämää

Tuomasmessulehti 3/2016

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Kalevi Virtanen
Hahmotuksia ja heijastuksia
- 4-7 Kathos
Arkea, juhlaa ja
elämäntouluu
- 8 Inna Vintturi
Kesämessufiiliksiä ja
syksyn tuulahduksia
- 12 Tulevia Tuomasmessuja

Tuomasmessu

Julkaisija Tuomasyhteisö ry
Tuomasyhteisö on Tuomasmessun
taustaorganisaatio

Päätoimittaja Pirjo Kantala
pirjo.kantala@tuomasmessu.fi
p. 040 511 1989
Taitto Pirkko Valtonen
Kannen kuva Markku Pihlaja
Paino Helsingin Painotuote Oy

Tuomasyhteisön toimisto
Tehtaankatu 23 B, 00150 Helsinki
(käynti Mikael Agricolan kirkon
sisäpihalta)
Jäsenmaksuasiat ja
osoitteenmuutokset
toimisto@tuomasmessu.fi
p. 050 3311634

Lehti on painettu kierrätyspaperille.

tuomasmessu.fi

@PirjoKantala Tuomasmessu

ILMOITTAUDU SIVUILLAMME tai
toimisto@tuomasmessu.fi kautta
TUOMASMESSUN SÄHKÖPOSTILISTALLE!
Tuomasmessu on myös Facebookissa!

Tuomasmessu

Pääkirjoitus

Pirjo Kantala

Kuva Jani Laakkonen

Uskallan sanoa sen ääneen, että pidän syksystä. Kynttilöiden sytyttäminen pimenevinä iltoina. Villatakin pukeminen viileään aamuun. Syksyn sato, marjat, omenat ja sienet. Ja kaiken arkisen ja tutun äärelle palaaminen. Se vaan tuntuu turvalliselta ja hyvältä.

Mutta kyllä syksy havahduttaa miettimään myös uusia juttuja. Niitä löydät runsaasti kädessäsi olevasta lehdestä. Se kertoo Tuomasyhteisön tulevan syksyn ohjelmasta, mielenkiintoisista Tuomasmessuista, Hahmotuksia ja heijastuksia -sarjasta, Päivärettiittistä ja Ehtookelloista, pienryhmistä, Soppasunnuntaista, messujatkoista ja minituomaista.

Tuomasmessulaisia on monenlaisia. On silloin tällöin kävijöitä, säännöllisen epäsäännöllisiä penkissä istujia, messun suurkuluttajia ja tosiaktiiveja. Kaikki saavat tulla.

Tänä syksynä vanhemmisto, Tuomasmessun aktiiviset ystävät, haluavat puheenjohtajiensa **Tiina Paloniityn** ja **Matti Verkasalon** johdolla kutsua jokaisesta peremmälle. Osaksi yhteisöä. Tällaisia mahdollisuuksia tutustua tuomaisiin ja messun tekijöihin ovat esimerkiksi vanhemmiston vastuulla toteutettavat messukokoukset joka kuun toinen tiistai Agricolan kahvilassa. Ja Sadonkorjuun aikaan 28.10. järjestettävät Tuomaspidot, joihin voi tulla tutustumaan toisiin. Viettämään yhdessä iloista iltaa syksyn pimeän keskellä.

Havahduin myös siihen, että me yhdessä teemme jälleen ennen joulua 14 Tuomasmessua. Ja tavoitamme arviolta kirkossa 500, joskus jopa 1000, ihmistä ja RadioDein välityksellä lähes 30 000 joka sunnuntai-ilta. Messujen juontajat on koottu ja kutsuttu ja siitä alkaa syksyn aikana toteutettavien Tuomasmessujen kokoaminen.

Tuomasmessun ympärillä on hyvä pöhinä tänä syksynä. Olemme sytyttämässä uskoa ja toivoa kaupunkiin omalla tavallamme. Lähde mukaan! Tartu kiinni mieluisen tehtävään, tule osaksi ryhmää tai istu penkissä ja nauti laulusta ja rukouksesta. Erityisesti tarvitaan ihmisiä ihan tavallisissa tehtävissä kuten messujatkoilla.

Ja jos sinulle on mahdollista, niin tule kannattajaksi. Kannattajaketjusta löydät lisätietoa sivulta 11.

Siunausta syksyysi!
Nähdään Tuomasmessussa,
tuomaspappi Pirjo

Tuomasmessu julkaisee joka kuukausi sähköisen kirjeen. Lähetä ajan tasalla oleva sähköpostiosoite toimisto@tuomasmessu.fi niin saat kirjeemme ja ajankohtaista asiaa Tuomasmessusta.

Hahmotuksia ja heijastuksia

Kukaan ei ole koskaan täysin ja kokonaan kristitty, vaan parhaassakin tapauksessa ihminen on vasta tulossa siksi.

Syksyn Hahmotuksia ja heijastuksia sarjassa pohdimme syviä. Mitä meidän tämän päivän kristittyinä tulisi ajatella seuraavista perikysymyksistä:

Onko olemassa vain yksi perimmäisyys?

Rukoilemmeko kaikki samaa Jumalaa?

Onko olemassa jokin viisaus, jonka pohjalta uskonnot voi nähdä yhdeksi ja samaksi?

Eikö absoluuttisen totuuden vaatimus sisälly jokaisen uskontoon, ja tee uskontojen rauhaisan yhteiselämän mahdolltomaksi?

Voiko olla hengellinen olematta uskonnollinen?

Syys-marraskuussa toteutuvassa sarjassa kysytään kysymyksiä, jotka liikkuvat ilmoituksen ja ajattelun rajoilla. Liikumme reunoilla ja rajoilla, kysymme enemmän kuin vastaamme. Autamme toisiamme hahmottamaan, heijastamaan, kysymään.

Taustalla on näkemys, että maailmassa, jossa julistetaan erilaisia totuuksia

kovilla ja varmoilla äänenpainoilla, kristillistä yhteisöä ei voi rakentaa kovuudella, armottomuudella tai erottautumisella toisten yläpuolelle. Sitä voi rakentaa vain näkemällä armahtavuuden Jumalan perimmäiseksi ominaisuudeksi.

On olemassa historiallinen uskonto. Se ei rakennu valmiina saatujen tai näyissä nähtyjen oppien varaan; oppijärjestelmät eivät ole lähtökohta, vaan ne muodostuvat jälkikäteen ihmisten pyrkiessä ymmärtämään tapahtunutta. Oppi on tällöin Jumalan tekojen tulkintaa.

Filosofinen uskonto taas syntyy siten, että yksityinen ihminen tai ihmisryhmä on saanut ilmestyksiä, valaistuksen kokemuksia ja miettinyt todellisuuden syvintä olemusta. Uskonnolliset tekstit syntyvät tästä kokemuksesta käsin ilman suhdetta ulkoiseen, todelliseen maailmaan.

Näistä vaihtoehtoista kristinuskosta on lähempänä historiallista uskontoa. Sen kertomus sijoittuu ajallisesti mittaviin ja maantieteellisesti paikannettaviin kehyksiin.

Vielä kuitenkin puuttuu jotain olennaisesti kristinuskoon kuuluvaa. Kristinuskon on ilmoitususkonto. Jumala kertoo, kuka ja millainen Hän on, tietyssä tapahtumasarjassa ja sitä kuvaavassa

kertomuksessa, mutta tässä ei ole vielä kaikki. Jumala, josta tämän uskonnon pyhä kirja kertoo, ei vain toimi, vaan hän myös puhuu. Hän ilmoittaa oman nimensä. Vanhan testamentin puolella tämä nimi on Jahve – Minä olen, Uuden testamentin puolella Immanuel – Jumala meidän kanssamme.

Kertoessaan Israelin kansan vapautumisesta Egyptin orjuudesta tai ylösnousseen Jeesuksen ilmestymisistä Raamatun kirjoittajat eivät keksineet tapahtumia tyhjästä, vaan ainekset olivat jo olemassa suullisina ja jossain määrin myös kirjallisina lähteinä ja näiden takana taas oli jokin todellinen tapahtuma, jonka yksityiskohtia emme enää pysty määrittelemään.

Raamatun kirjoittajat tekivät valintaa ja rakensivat painotuksia. He eivät olleet kovin tarkkoja eri traditiokerrostumien yhteen kutomisen suhteen.

Vanhassa ja Uudessa testamentissa tekstejä myös tulkitaan uusissa tilanteissa. Tämä kertoo siitä, että sekä pyhien kirjoitusten kokoelma että sen osaset muokkautuvat ja kehittyvät yhteisön sisällä sen reagoidessa ulkoisiin tapahtumiin.

Evangeliumikirjoja on neljä, eikä yksi, minkä perusteella on oikeutettua puhua kristinuskon alkutaipaleesta kano-nisoituna moniäänisyytenä. Kristittyinä kuulumme elämänliikkeeseen, joka on jännitteinen. Liiallinen yhtenäisyys voi tuhota tervettä elämää, ristiriidat ja erilaisuus kuuluvat kirkon toimintaan.

Aikanaan uskoin, että kristinuskon on suljettu paketti, taivaasta tipahtanut, josta kaikkien on oltava samaa mieltä. Nykyisin ajattelen, että ydin, se ilmoitettu, on lattia, jolla kaikki seisomme omine näkemyksinemme ja painotuksinemme.

Kristittyinä eläessä on tärkeää kuulua siihen ja riippua kiinni siinä, mikä on ihmisille yhteistä, eikä erillisryhmiin.

Elämän keskellä tarvitaan tulkintaa. Todellisuuden tapahtumat ja Raamatun tekstit kutsuvat meitä mukaan samaan kamppailuun, jota Pyhän kirjan kirjoittajat ja kokoajat aikanaan kävivät. Pääsemme selvittämään omaa suhdettamme eriaikaisiin ja erilaisiin traditiokerrostumiin.

KALEVI VIRTANEN

Kathos-yhteisössä
asutaan yhdessä
ja jaetaan elämää

Arkea, juhlaa ja elämää

MUUTAMAN KORTTELIN PÄÄSSÄ

Agricolan kirkosta, Iso Roobertinkadulla, sijaitsee 1920-luvulla rakennettu kerrostalo, jonka yhdessä summerissa on neljä sukunimeä. Muutama nimi on vaihtunut vuosien mittaan ja tänä syksynäkin on vaihdoksia tulossa. Nimien takana on kuitenkin harvinaisen pitkäikäinen asuinyhteisö, nimeltään Kathos, joka on ollut koti monille jo 18 vuoden ajan.

Iso Roobertinkatu on jo kolmas osoite Kathoksen historiassa. Alun perin yhteisö perustettiin ystäväjoukon ideoimana Vuorikadulle, aivan Helsingin keskustaan, vanhaan toimistoon. Vuokarasopimuksen umpeuduttua vuonna 2007 yhteisö etsi itselleen uuden kodin, joka löytyi sillä kertaa Jollaksesta, vanhasta puuhuvilasta. Sieltä muutettiin viisi vuotta sitten Punavuoreen, jossa Kathos nyt pitää majaansa.

ELOKUISENA KESKIVIKKONA

Kathoksen ruokapöydän ympärillä juodaan kahvia ja jutellaan tuttuun tapaan. Paikalla ovat nykyisistä asukkaista Kristiina Kallinen ja Juha Leinonen, sekä entisistä Tanja Roiha, Topi Haarlaa ja minä, Laura Mäkelä. Pöydän ääressä olevaa joukkoa yhdistää Kathoksen lisäksi Tuomasmessu, joka on heille tuttu yhteisö sekin. Kathoslaiset ovat toimineet erilaisissa Tuomas-

nkoulua

messun tehtävissä: valkopukuisina, esirukousalttareilla, kirjojen jakajina, liturgeina, messun juontajina, pika-reiden kerääjinä ja tekstinlukijoina. Lisäksi muutaman minuutin kävely-matka kotoa on usein vienyt kirkon penkkiin, hyvinä ja huonoina päivinä. Kristiina myös työskentelee tuntisun-tiona Agricolan kirkossa ja onkin tuttu näky sunnuntai-iltaisin Tuomasväelle.

MUTTA PALATAAN VIELÄ yhtei-söasumiseen, joka tälle porukalle on ollut kauaskantoinen asia elämässä: Topi ja Tanja ehtivät asua Kathoksessa kymmenen vuotta, Laura kahdeksan, Kristiinalla on menossa kuudes vuosi ja Juhalla neljäs. Mikä saa yhteisön toi-mimaan vuodesta toiseen ilman, että se jossain vaiheessa hajoaa sisäisiin ristiriitoihin tai muuhun?

Topi arvelee yhdeksi syyksi sen, et-

tä kaikkien Kathoksen asukkaiden on aina yksimielisesti hyväksyttävä uusi asukas. Kun joku muuttaa pois, uut-ta aletaan etsiä ja hänet haastatellaan perusteellisesti. Usein uusi asukas on vanhojen tuttu jonkin linkin kautta. Juhaa ja Kristiinaa kysyi Kathokseen Topi, myös Topia itseään ja Tanjaa ky-syi mukaan vanha asukas. Laura löysi tiensä yhteisöön Kansan Raamattuseu-ran postituslistan kautta, joten aina ei

Topi Haarlaa, Tanja Roiha, Laura Mäkelä ja Juha Leinonen, edessä Kristiina Kallinen ovat kaikki teologeja. He ovat myös maanviljelijä, teatteri-ilmaisun ohjaaja, toimittaja, Konvikti-ylioppilaskodin isäntä ja suntio. Osa on jo pappeja ja osalla pappeus siintää mahdollisesti tulevaisuudessa.

tarvita tuttua välittäjää.

– Tämä on enemmän kuin kommuuni. Täällä ihmisiä ei yhdistä vain asuminen vaan myös se, että tehdään yhdessä asioita, eletään yhdessä, Topi sanoo.

Kathoksessa kämppikset ovat nähneet läheltä toistensa vaiheita: on juhlinta valmistujaisia ja pappisvihkimyksiä, seurattu uusia uria elämässä, surtu parisuhteen päättymisiä ja myönteisiä erilaissa käänteissä.

Yhteiselo ei ole ollut pelkästään idyllistä vaan on myös kinasteltu, riideltä tai kauniisti sanottuna kasvettu yhdessä. Tärkeintä on ollut arki, johon kanssaeläjät ovat tuoneet piristystä.

– Yhteisöelämisessä on hauskaa se, että koskaan ei tiedä mitä päivä tuo tullessaan. Voi astua omasta huoneestaan keskelle jotain mitä ei ole itse suunnitellut mutta mihin pääsee helposti mukaan, Tanja kuvailee.

– Sosiaalinen elämä alkaa oman huoneen kynnykseltä ja omaan huoneeseen voi myös palata halutessa, Topi kiteyttää.

PORUKKA ALKAA MUISTELLA

spontaaneja aktiviteetteja: on men-ty pulkkailemaan Koffin puistoon tai uimaan lähirantaan. Tai vain keitetty teetä ja katsottu televisiota.

– Riittää, että yhdellä on pulkka, tai että yksi on tehnyt kattilallisen ruokaa. Kaikilla ei tarvitse olla kaikkea, Kristiina sanoo ja Topi jatkaa:

– Lahjat yhteiseen pöytään.

Joskus tempaukset ovat vaatineet hiukan vaivannäköä. Kerran Topi puettiin Lucia-neidoksi: asuksi löytyi judopuku ja seppeleeksi ovikranssi. Tätä il- mestystä kierrätettiin lähikortteleiden kaduilla Lucia-hymniä laulaen. Kerran sohva kannettiin rappukäytävään ja naapureita kutsuttiin siihen syömään Ekbergiltä haettua kakkua. Teemajuh- lia kathoslaiset ovat aina tykänneet järjestää. Bileiden teemoina on ollut milloin luostari, milloin häät, milloin Kaurismäki, Afrikka tai ruotsinlaiva.

YHTEISÖ ON MYÖS OPETTANUT

paljon asukkailleen.

– Täällä oppii pakostikin joustamaan ja tekemään kompromisseja. Ei voi aina tehdä niin kuin itse haluai-

si eikä pysty kontrolloimaan asioita, Kristiina pohtii.

– Ja toisaalta aina joku tekee silti niin kuin itse haluaa ja sen kanssa pi- tää oppia elämään, Juha nauraa.

– Ja yhteisössä oppii väkisinkin pal- jon itsestään. Saa miettiä monta ker- taa, miksi olen tällainen, miksi toimin näin, Tanja toteaa.

Oppiminen liittyy pieniin asioihin, kuten siihen että fairya voi tuputtaa tiskiharjalle taloudellisesti, tai isoihin, kuten yhteiseen hyvään sitoutumiseen.

LAURA MUISTELEE päässeensä to- delliseen elämänkouluun, kun hänen muuttaessaan Kathokseen edessä oli uuden kodin löytäminen kuudelle hen- kilölle.

– Kävimme asunonäytössä toi- sensa jälkeen ja aina joku jäi kiikas- tamaan. Ei ollut kuutta erillistä huo- netta tai meitä karsastettiin, kun ei tiedetty mikä yhteisö tämä oikein on. Oli mietelöntä vihdoin saada vuokralle kokonainen talo ja muuttaa porukkana siihen, jatkaa yhteistä kotia.

Lauran mielestä Kathos on opet- tanut sitoutumista ja toisista huoleh-

timista, kun omaa ydinperhettä ei aikuisena ole ollut. Vuokrasopimuksia on neuvoteltu, pihaa hoidettu ja isoja päätöksiä pohdittu yhdessä.

– Minulle on yhä itsestään selvää, että perhe on laajempi käsite kuin pariskunta ja lapset. Kathos on opettanut minulle sen, että yksinäisyyteen on luovia ja monenlaisia ratkaisuja!

KRISTIINA TUO ESIIN sen, että yhteisössä asuessaan on osa isompaa ketjua, jatkumoa.

– Täällä on asunut ihmisiä ennen minua ja tänne tulee uusia ihmisiä. Täällä oppii vaalimaan asioita, kuten vaikka punaista ruokapöytää joka on ollut Kathoksessa alusta asti, puhumattakaan henkisistä asioista.

Tanja muistaa kuinka Kathoksen alkuvuosina yhteisössä oli tapana pitää Taizé-henkinen rukoushetki joka arki-ilta.

– Kello yhdeksän rynnättiin kohtiin kuka mistäkin, niin tärkeältä se hetki tuntui.

Myöhemmin rukouksia pidettiin viikottain, ja sittemmin satunnaisesti. Rukous elää kuitenkin yhteisössä yhä. Aukkaat saattavat edustaa hengellisiä suuntauksia lähes ääripäästä toiseen, toimeen on silti tultu. Ja välillä on lähdetty yhdessä kirkkoon, vaikka sitten Tuomasmessuun.

– Tuomasmessussa olen aina saanut olla sellainen kuin olen. Jos olen polvistunut ehtoollisen asetussano-

Taizé-rukoukset Kathoksessa juontavat juurensa yhteistyöhön Sinapinsiemen-yhdistyksen kanssa.

jen aikana, sitä ei ole katsottu vinoon. Toisaalla joku toinen kohottaa kädet ylistykseen, Juha sanoo.

TANJAN MIELESTÄ Tuomasmessun hengellisyys on rohkeampaa kuin monessa muussa paikassa, Topia miellyttää sekä musiikki, joka on parhaimmillaan ”törkyhyvää”, että rukouksen erilaiset tyylit.

Kristiina lisää vielä, että Tuomasmessussa käy tosi kivoja ihmisiä.

– Kerran yksi ja toinen tuli vuorolleen halaamaan minua ja sain kuulla sen johtuvan siitä, että minulla oli nimipäivä. Kun vähättelin asiaa, minulle sanottiin, että onhan sekin saavutus! Kristiina nauraa.

Juttuhetki alkaa päättyä ja katholaiset lähtevät omille teilleen. Yhteys kuitenkin säilyy. Ja ainakin osa heistä tapaa jo seuraavana sunnuntaina Tuomasmessussa.

TEKSTI LAURA MÄKELÄ
KUVAT MARKKU PIHLAJA

Kesämessufiiliksiä ja syksyn tuulahduksia

”Pysähdy, lepää ja löydä voimaa. Liity yhteiseen lauluun, rukoukseen ja siunaukseen!”

Tuomasmessu vietti aktiivista kesä-aikaa. Kymmenet vapaaehtoiset pyörittivät messuja tarmokkaasti läpi kesän. Erityiskiitos siitä aktiivisille koordinaattoreillemme **Liisa Väätäiselle, Hanna-Leena Nuutiselle, Ari-Pekka Mustoselle** sekä **Risto Knuuttilalle**. On ilo, että saamme palvella ihmisiä myös läpi heinäkuun, jolloin moni muu seurakunnallinen toiminta on tauolla.

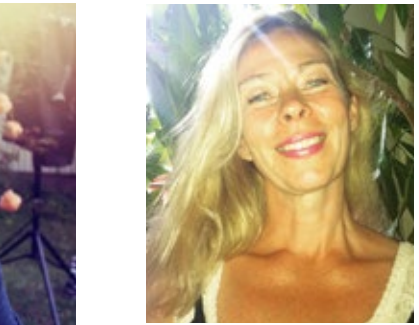
On ihan oma fiiliksensä tulla messuun keskellä heinäkuuta – kirkkosali on valoisa ja lämmin, ihmisillä on kesävaatteet päällä ja monilla kesämiehiä muutenkin. Valitettavasti ihmisten hätä ja ahdistus ei kuitenkaan kokonaan loppu kesälläkään. Kipeitä ja ras-kaita asioita käsiteltiin paljon messuis-sa. Maailmanlaajuisia katastrofeja sat-tui tänäkin kesänä ja niitä muistettiin.

Enna ja Evi

Erityisesti jäi mieleeni se sunnuntai heinäkuussa, kun muistettiin Nizzan tragedian uhreja ja kaikkia kärsiviä. Tuomasmessun yhteydessä toimii kesä-aikanakin viisi erilaista rukousryhmää, jotka rukoilevat säännöllisesti ihmisen esille tuomien asioiden puolesta.

Musiikista kantoivat vastuuta useat Tuomasmessusta tutut musiikinjoh-

TUOMASKANTORI INNA VINTTURI

tajat. Erityisvieraana meillä oli muun muassa iloinen ja nuorekas Cumina-kuoro, taitavat laulajat **Maria Ylipää** ja **Reeta Vestman**, lyömäsoittinguru ”**Mongo**” **Aaltonen** sekä elokuun lopulla komea Saalem Brass –puhallin-orkesteri. Joka sunnuntaina meillä oli vähintään viisihenkinen muusikko-ryhmä vastaamassa esityksistä ja yhteislauluista. Säestyssoittimina käytettiin perusbändin lisäksi ainakin konserttikannelta, viulua, selloa, huilua, saksofonia, ksylofonia ja monenlaisia lyömäsoittimia.

Oli hienoa, että Tuomasmessu kuului RadioDein välityksellä ympäri Suomea. Lisäksi 5.6. messu radioitiin YLE 1 -kanavan kautta seuraavana pyhänä koko Suomen radiojumalanpalvelukse-na. Meillä on ollut tosiaan laaja kuulijakunta läpi kesän!

Saalem Brass –puhallinorkesteri

Syyskauden musiikkiuutisia

KUVA MIKKO PIIRINEN

Maria Ylipää

Syys – lokakuussa meillä on tiedossa tavallisten messukokoonpanojen lisäksi ainakin seuraavia mielenkiintoisia vierailijoita tai ryhmiä:

Syyskausi alkaa kiinnostaval-la ”lyömäsoitinmessulla”. **Nymanin Pekka** ja **Huhdanpään Tuomo** ottavat mukaansa kolmannen ”ammattilais-lyöjän” eli **Sami Koskelan** ja tiedos-sa on näin ollen iloisia, rytmikkäitä ja mielenkiintoisia sovituksia! Saamme

Johanna Iivanainen

kuulla varmasti tavallisempien rum-pujen ja cajonin (perulainen laatikko-rumpu) lisäksi marinbaa, vibrafonia, ksylofonia ja mitä mielenkiintoisempia lyömäsoittimia!

Syyskuun toisena sunnuntaina 11.9. meitä ilahduttaa samettiäinen Peripherals-yhtye (tuomaslaulajat **Marius Bäckman, Matti Holi, Mikko Pet-tinen** ja **Juha Vintturi**).

Tuomasmessussa 18.9. esiintyy

mainio laulaja-lauluntekijä **Tommi Kalenius**.

Ruotsista Suomeen palannut tuo-masmessulainen, upea **Maria Ylipää** on luvannut tulla esilaulajaksi 25.9.

Lokakuussa 9.10. saamme vieraak-semme **Johanna Iivanaisen**, jonka luonnollinen esiintyminen ja sävy-käs tulkinta on saavuttanut Suomessa suurta suosiota. Johannan kanssa mu-sisoi messussa Pekka Nyman Ensemble.

Lokakuu päättyy kansanmusiik-kisävyihin: saamme kuulla Peliman-nivirsiä Tuomasmessussa! Maamme eturivin kansanmuusikot **Timo Ala-kotila** ja **Senni Valttonen** yhdistelevät pelimannimusiikkia ja virsiä mielen-kiintoisella tavalla. Soittimina käyte-tään erilaisia puhaltimia, avainviulua, kanteletta, pianoa, harmonia ja urkuja. Näiden taiteilijoiden luoma kokonai-suus on tehnyt ainakin minuun suu-ren vaikutuksen.

Tuomaskuoro palaa kesätauolta. Tu-le jo, syyskuu!

Soppasunnuntai

Soppiksen kausi käynnistyy sunnuntaina 18.9. klo 15.30 Agricolan kirkon kryptassa. Meillä on mitä mainioin tiimi soppames-tareita, jotka on tekemisissään niin päteviä, että soppa syntyy lähes itsestään. Vähän tarvitaan kuitenkin reseptien etsijää, kauppalistan kirjoittajaa, tukussa kävijää – sellaista vetäjää ja huolehtijaa, siis.

Tahtoisitko tulla yhdeksi tiimiimme? Oletko aina haaveil-lut suurtalouksokin, suurperheen muonittajan tai ravintoloitsi-jan elämästä, mutta se ei ole oikein osunut kohdalle? Tykkäätkö organisoida ja järjestää? Vai saatko iloa hyvästä ruuasta ja seu-rasta?

Soppiksessa käy syömässä noin 120 henkeä joka sunnuntai; tekijöitä on neljästä kymmeneen. Kausi kestää noin syyskuul-ta 1. adventtiin ja tammikuulta huhtikuun alkuun. Teemme ja syömme yhdessä herkullisia ja ravitsevia kasviskeittoja, laadu-kasta leipää, jälkkärihedelmiä unohtamatta. Keittäminen alkaa kolmelta ja soppa kannetaan pöytään viideksi, jotta joudamme Tuomasmessuun kuudeksi.

Jos kiinnostuit, niin saatat hyvinkin olla kaipaamamme lisä Soppiksen vetäjien tiimiin. Laita siis viestiä osoitteeseen soppasunnuntai@gmail.com, niin jutellaan tarkemmin.

Tiina, Susanna ja Risto

Kuunteleva rukous – luento 11.9. klo 15-17

Agricolan kirkon kryptassa
Hiippakuntasihteeri ja pastori **Jukka Jämsen**
Tuomasyhteisön jäsenille suunnattu luento
klo 15.00-17.00
Tervetuloa!

Ehtookellot tuomaitten tapaan Kallion kirkossa klo 17-18 lauantaisin 1.10. ja 19.11.2016

Hämärässä kirkkosalissa soi lempeä gregoriaani-nen laulu, huilu ja sello. Voit syyttää tuohuksen ja vastaanottaa siunauksen, polvistua parantumisen kehään. Kauniit laulut, Raamatun tekstit ja ly-hyt puhe johdattelevat pyhän teemaan. Vietämme yhdessä ehtookellista ja päätämme pienimuotoisen retriittimme ehtookellojen soidessa kello 18.

Ehtookelloissa laulamme lauluja Iona-yhteisöstä. Kuoro Inna ja Juha Vintturin johdolla. Liturgina Pirjo Kantala ym.

Hahmotuksia ja heijastuksia

Keskustelu- ja mietiskelysarja
20.9.-15.11.2016 klo 18
Mikael Agricolan kirkon kahvilassa,
Tehtaankatu 23, Helsinki

Kuva: Pekka Hiltunen

Onko olemassa jokin viisaus, jonka pohjalta uskonnot voi nähdä yhdeksi ja samaksi.

Eikö absoluuttisen totuuden vaatimus sisälly jokaiseen uskontoon, jos ihan rehellisiä ollaan? Uskonnollisuus, henkisyys vai hengellisyys?

Mitä kristinuskon voi antaa sille, joka etsii itseään?

Jumalan löytäminen, vaikka ei hän niin kaukana olekaan, on myös oman itsen löytämistä. Kristinuskolla on paljon an-nettavaa itsensä etsijöille. Erityisesti kristillisen mystiikan valossa jopa kristinuskon perustekstit: käsky, uskontun-nustus ja Herran rukous voivat avautua mittaamattomiksi apuvälinevarastoiksi.

Viisi kertaa joka toinen tiistai klo 18-19.30 keskustelemas-sa joukko asiantuntijoita **Pekka Y. Hiltusen** kanssa, joka on toiminut uskontokasvatussihteerinä ja uskontodialogin työ-alasihteerinä vuosia luterilaisessa kirkossa sekä kymmenen vuoden ajan lähetystyöntekijänä Thaimaassa. Yhteistä kes-kustelua johdattelee opetusneuvos **Kalevi Virtanen**.

20.9. Kohti kehoollista hengellisyyttä (sis. harjoituksia)

Miia Moisio, TM, pappi, mindfulnessohjaaja, terapeutti

4.10. Rukoilemmeko samaa Jumalaa?

Jyri Komulainen, TT, piispainkokouksen pääsihteeri

18.10. Hengellinen, mutta ei uskonnollinen?

Tommy Hellsten, terapeutti, kirjailija

1.11. Kristillisuus ja jooga? (sis. harjoituksen)

Heli Harjunpää, TM, sairaalapastori, joogaohjaaja

15.11. Meditaatio, kristillinen?

Pekka Y. Hiltunen

Kaamosretriitti Heponiemessä 2.-4.12.2016

Ohjaajina **Olli Valtonen**, **Pirjo Kantala** ja musiikissa **Inna Vintturi**
Lisätietoa ja ilmoittautumiset toimisto@tuomasmessu.fi

Sinisaari Consulting Oy

- Käytännönläheistä IT-alan koulutusta, konsultointia ja sovelluskehitystä.
- Toimeksiantajia pienistä yhdistyksistä maan suurimpiin pörssiyrityksiin.

Puh. (03) 780 6740, 0400 401771, seppo.sinisaari@sinisaariconsulting.com
sinisaariconsulting.com, www.sinisaariconsulting.com

Tuomasmessu yhteistyössä Kallion seurakunnan kanssa

Kehollisuutta, läsnäoloa ja hiljaisuutta

Laajarannan päiväretiritissä

Lauantaina 12.11.2016 klo 10–18.30

Järjestäjänä: Tuomasysteisö yhdessä **Marja-Sisko Pohjolan** (tanssit.maist. terapeutin tanssin ja liikkeen ohjaaja) ja **Miia Moisio** kanssa (tm, pappi, terapeutti, mindfulness-ohjaaja)

Päivän aikana hiljennymme kehon ja mielen äärelle erilaisin kehollisin harjoittein. Vahvistamme läsnäoloa ja hiljaisuutta, liikumme lempeästi, lepäämme ja rentouttamme kehoa ja mieltä. Liikekielisen rukouksen aikana keskitymme kuuntelemaan, aistimaan ja tuntemaan itseämme, omia ajatuksiamme, tuntemuksiamme, kehomme liikkeitä.

Ohjelma alkaa klo 10.00 ja päättyy klo 18.30 mennessä. Tarkeemman ohjelman saat ilmoittautuessasi.

Hinta: 50euroa (sis. aamu- ja päiväkahvin/teen). Maksu paikan päällä käteisellä. Oma lounas ja välipalaa mukaan.

Ilmoittautumiset toimisto@tuomasmessu.fi

Tiedustelut: miia.moisio@helsinki.fi (Miia) vuorelamarjasisko@gmail.com (Marja-Sisko)

Kurssinpaikan osoite: Laajaranta, Humalniementie 15, 00840 Helsinki

Tuomastiistait

Lähes joka tiistai jotakin Agricolan kirkon kahvila Blossomissa.

13.9. Messukokous klo 17.30 puheenjohtajana **Matti Verkasalo**
Aiheena menneet ja tulevat messut.

Tule mukaan osallistumaan ja tutustumaan.

20.9. klo 18.00 Kohti kehoallista hengellisyyttä (sis. harjoituksia)
Miia Moisio, TM, pappi, mindfulnessohjaaja, terapeutti

4.10. klo 18.00 Rukoilemmeko samaa Jumalaa?
Jyri Komulainen, TT, piispainkokouksen pääsihteeri

11.10. klo 17.30 Messukokous puheenjohtajana **Matti Verkasalo**

18.10. klo 18.00 Hengellinen, mutta ei uskonnollinen?
Tommy Hellsten, terapeutti, kirjailija

1.11. klo 18.00 Kristillisuus ja jooga? (sis. harjoituksen)
Heli Harjunpää, TM, sairaalapastori, joogaohjaaja

8.11. klo 17.30 Messukokous puheenjohtajana **Tiina Paloniitty**

15.11. klo 18.00 Meditaatio, kristillinen?
Pekka Y. Hiltunen

22.11. klo 18.00 Tuomasysteisön syyskokous.

Tuomasmessun Camino Portugues 26.4.-4.5.2017

Pyhiinvaellus on matka kolmeen suuntaan. Se on fyysistä matkantekoa kohti tavoitetta. Se on myös henkinen matka omaan sielunmaisemaan. Elämän repun painon tunnustelemista. Vaelluksesta pyhiinvaelluksen tekee kuitenkin kolmas suunta. Se on hengellinen matka Jumalaa kohti. Rauhasa ja oman sydämen ääntä kuunnellen ottaa vastaan kokemus Pyhän läsnäolosta.

Jokainen vaeltaja tekee matkaa kaikilla kolmella elämän alueella omaan tahtiinsa. Yhteinen tavoite kaikin tavoin vaeltaville on perillepääsy.

Tätä kaikkea kutsun sinua kokemaan pyhiinvaelluksellamme ensi keväänä.

Asiantuntijaoppaana pastori **Reijo Ahteela**

Reijon oma ensimmäinen pyhiinvaelluskokemus kymmenen vuotta sitten sytytti hänet kutsumaan muitakin mukaan vaellukselle.

Siitä lähtien Reijo on johtanut erimittaisia vaelluksia eri reiteillä useita. Matkalla mukana myös tuomaspappi **Pirjo Kantala**.

Tui – Porriño – Redondela – Pontevedra – Caldas de Rei – Padrón – Santiago de Compostela

Santiagon vaellusreiteistä toiseksi suosituin – Camino Portugues – kulkee Portugalin Lissabonista Santiago de Compostelaan.

Lähde mukaan vaeltamaan kanssamme reitin viimeinen 110 km Tuista Santiagoon!

Kauniit maalaismaisemat, kevääseen heräilevät viinitarhat, suojaisat metsät ja polveileva maasto tekevät vaelluksesta elämyksen.

Koko matkaohjelman löydät lomalinja.fi/aktiivimatka tai tuomasmessu.fi sivuilta

HINTAAN 1 596 € SISÄLTYY

- Lufthansan reittilennot turistiluokassa
- majoitus kahden hengen huoneessa
- ohjelman mukaiset ateriat (8 x aamiainen ja 8 x illallinen)
- ohjelman mukaiset bussikuljetukset
- bussi vaelluksen aikana matkatavaroille (huoltoauto)
- oppaiden palvelut vaelluksella
- pyhiinvaelluspassi

Lisämaksusta

- yhden hengen huone 240 €
- Matkanjärjestäjä Lomalinja Oy

Varaukset ja tiedustelut

Anu Piironen 010 289 8110 anu.piironen@lomalinja.fi

Vanhasta kutoutuu uutta – ryhmä yli 55-vuotiaille

ohjaajina kirjoittajakouluttaja **Heli Hulmi** ja KTM **Riitta Ahvenjärvi**

Pohdimme vanhenemista, kuolemaa ja toivoa. Ryhmä sopii kirjallisuudesta ja avarasta hengellisyydestä kiinnostuneille, pian eläkkeelle siirtyville sekä jo eläkeläisen arkeen solahtaneille.

Haemme kosketuspintaa elämän taitekohtiin alustusten, keskustelujen ja oman taidekirjatyöskentelyn myötä. Kymmenen illan aikana sukellat annettuihin teemoihin kirjoittamalla, maalaamalla, käyttämällä vanhoja ja uusia valokuviasi tai seulomalla arkistojasi. Tarkoitus on tuoda taiteen menetelmiä itse kunkin arkeen.

Ryhmään osallistumisen hinta on 300 e/koko kurssi. Siihen sisältyy taidemateriaaleja, avoin kirja ja iltapala. Tilaa löytyy 12 innostuneelle. Ryhmä kokoontuu Agricolan kirkon kryptassa (Tehtaankatu 23).

Tapaamme joka toinen maanantai klo 17–20. Illat: 24.10, 7.11, 21.11, 5.12, 19.12.2016 ja 9.1, 23.1, 6.2, 20.2. ja 6.3.2017.
Ilmoittautumiset/tiedustelut: hulmi.heli@gmail.com
(www.Kirjoitusretket.fi) tai riitta_ahvenjarvi@hotmail.com

12 toivon askelta

Onko jotakin, joka estää sinua elämästä elämää, jota haluaisit elää?

Kaipaanko eheyttä ja uutta perspektiiviä arkeen? Tule mukaan yhteisen jakamisen matkalle.

Kokoonnumme Agricolan kirkolla 30.10.2016 alkaen klo 15.30–17.00 joka toinen sunnuntai yhteensä 10 kertaa.
Ryhmä päättyy 19.3. 2017.

Mukana ja ohjaamassa **Hanna Larinmäki** ja **Anne Pönni**. Ryhmään mahtuu 8 osallistujaa ja jokainen haastatellaan puhelimitse ennen aloitusta. Tuomasyhteisön jäsenille ilmainen, muille 30 euroa/koko ajalta Ryhmässä seurataan Olle Karlssonin kirjaa Syvä elämänmuutos – kaksitoista toivon askelta.
Ilmoittautumiset 15.10. mennessä toimisto@tuomasmessu.fi, puh.0503311634

Liity kannattajaketjuun Lahjoita uskoa ja toivoa!

Tuomasmessua vietetään Mikael Agricolan kirkossa joka sunnuntai klo 18.

Ajattele, kirkko täynnä uskoa ja toivoa, hyvää musiikkia, laulua ja rukousta.

Tuomasmessu toimii suurelta osin vapaaehtoisten lahjoitusten varassa.

Toivon, että voit tukea toimintaamme antamalla oman lahjoituksesi tai ryhtymällä kuukausilahjoittajaksi:

– Voit valita verkkopankissa maksaessa kannatusmaksun toistumaan joka kuukausi

– Tai voit tilata Tuomasyhteisöltä e-laskun, jolloin saat kannatusmaksulaskun haluamallasi summalla suoraan verkkopankkiisi.

Ota yhteyttä tuomastoimistoon toimisto@tuomasmessu.fi, niin saat paluupostissa e-laskuun tarvittavan viitenumeron.

Siunausta elämääsi,
PIRJO KANTALA
TUOMASPAPPI

TILISIRTO GIRERING	Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	IBAN FI97 5541 2820 0124 26	BIC/SWIFT OKOYFIHH
	Saaja Mottagare	Tuomasyhteisö ry	Kyllä, haluan tukea Tuomasmessua
	Maksaja Betalar		☐ 100 € ☐ 50 € ☐ 20 € ☐ Vapaa lahjoitukseni _____ €
	Allekirjoitus Underskrift		Kiitos lahjastasi!
	Tiliä nro Från konto nr		Viitenro Ref.nr 5010 03166
		Eräpäivä Förf.dag	Euro

Maksu välitetään saajalle maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella. Betalningen förmedlas till mottagaren enligt villkoren för betalningsförmedling och endast till det kontonummer som betalaren angivit.

Itella Green

Tulevat Tuomasmessut

joka sunnuntai klo 18

Mikaël Agricolan kirkko, Tehtaankatu 23

4.9. Syyskauden ensimmäinen Tuomasmessu
Professori **Miikka Ruokanen** saarnaa, liturgina **Pirjo Kantala**. Messun juontaa **Jörgen Eriksson**.

Musiikissa **Pekka Nyman**, **Tuomo Huhdanpää** ja lyömäsoitinyhtye. Tuomaskuoro **Inna Vintturin** johdolla.

11.9.2016 Hiippakuntasihteeri, pastori **Jukka Jämsen** saarnaa, liturgina **Karoliina Vidgren**. Messun juontaa **Tuulikki Vuorinen**.

Musiikissa **Inna Vintturi**, Tuomaskuoro ja Peripherals: **Markus Bäckman**, **Matti Holli**, **Mikko Pettinen**, **Juha Vintturi**.

18.9.2016 Evankelista **Ilkka Puhakka** saarnaa, liturgina **Minna Jaakkola**. Messun juontavat **Tiina Paloniitty** ja **Kuisma Joentakanen**.

Musiikissa **Ville Myllykoski**, Tuomaskuoro **Inna Vintturin** johdolla. Musiikkivieraana **Tommi Kalenius**.

25.9.2016 Pastori, tutkija **Meri-Anna Hintsala** saarnaa, liturgina **Tapio Koivu**. Messun juontaa **Pekka Korhonen**. Musiikissa **Inna Vintturi**, Tuomaskuoro **Hilkka Kangasniemen** johdolla. Esilaulajana ja musiikkivieraana **Maria Ylipää**.

2.10.2016 Dialogisaarna pastorit **Johanna** ja **Juha Tanska**, liturgina **Sirkka-Liisa Raunio**. Messun juontavat **Tuula Sääksi** ja **Topi Haarlaa**. Musiikissa **Enna Henriksson**, Tuomaskuoro **Inna Vintturin** johdolla.

Yhteistyössä Hiljaisuuden ystävien kanssa.

9.10.2016 Saarnaa toiminnanjohtaja **Olli Valtonen**, liturgina **Sari Vapaavuori**. Messun juontavat **Kristiina Backberg** ja **Marja Jussila**.

Musiikissa **Pekka Nyman** Ensemble ja **Johanna Iivanainen**. Tuomaskuoro **Juha Vintturin** johdolla. Yhteistyössä HelsinkiMission kanssa.

16.10.2016 Saarnaa tutkija, pastori **Heidi Zitting**. Messun juontavat **Aino-Maija Gerdt** ja **Leila Lukander-Pajula**.

Musiikissa **Tuuli Malve**, Tuomaskuoro **Hilkka Kangasniemen** johdolla.

23.10.2016 Saarnaa pääsihteeri **Mari-Anna Pöntinen**. Messun juontaa **Hanna Rinkineva**.

Musiikissa **Auroora Kiiski**, Tuomaskuoro **Inna Vintturin** johdolla.

Yhteistyössä Suomen Ekumeenisen Neuvoston ja Vastuuviikon kanssa.

30.10.2016 Saarnaa kirkkoherra **Olle Karlsson** Tukholman Katariinan seurakunnasta, liturgina **Minna Jaakkola**. Messun juontaa **Leila Lukander-Pajula**.

Musiikissa **Senni Valtonen**, **Timo Ala-Kotila** ja **Antti Vuori**. Pelimannivirsiä. Tuomaskuoro **Inna Vintturin** johdolla.

Tuomaspidot

Tuomasyhteisö kutsuu Sinut ja ystäväsi sadonkorjuuajan Tuomaspitoihin perjantaina 28.10. klo 18-22 Agricolan kirkon kryptaan

Tuomaspidoissa istutaan pitkissä pöydissä, lauletaan, leikitään ja syödään. Ja tutustutaan toisiimme. Samalla kerätään varoja Tuomasmessulle.

Illan juontaa **Atte Korhola**. **Inna** ja kumppanit vastaavat hyvästä musiikista.

Tuomaspidot järjestetään vapaaehtoisvoimin: syömme ruokaisia salaatteja, tuhtia leipää ja nautimme pari lasia viiniä tai mehua.

Myös Sinä voit osallistut tuomalla mukanasasi jotain herkullista jälkiruokaa jälkiruokabuffettiin.

Mukaan pääset maksamalla 25 euroa/hlö tuomasmessu.fi/tuomaspidot.

Olet sydämellisesti tervetullut

Pirjo ja touhukkaat tuomaat

TOMMY HELLSTENIN SEURASSA

Juhlaseminaari 25-vuotisen kirjailijanuran johdosta

LA 3.9.2016 klo 14-18 • Liput 25€ ticketmaster.fi

Savoy-teatterissa, Kasarminkatu 46-48, Helsinki. Isäntänä Lorenz Backman.

Iltapäivä suosikkiterapeutin seurassa tarjoaa löytöretkiä henkiseen kasvuun

